

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/22-09/334

URBROJ: 517-05-1-1-23-28

Zagreb, 21. ožujka 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., OIB: 29241599964, Ulica kneza Branimira 71E, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat – istražne bušotine na istražnom prostoru ugljikovodika SA-07, Sisačko-moslavačka, Bjelovarsko-bilogorska i Požeško-slavonska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša:**

Mjere zaštite okoliša

1. Provoditi mjere zaštite okoliša predviđene Idejnim projektom.
2. Poštovati ovim postupkom definirana ograničenja za smještaj bušotinskih radnih prostora.
3. Ukoliko se nositelj zahvata s vremenom odluči locirati istražne bušotine unutar zone najmanje pogodnosti smještaja bušotinskih radnih prostora (Zona 1), tada će se provesti zaseban postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš s točno definiranim lokacijama i obuhvatom zahvata te svim potrebnim tehničkim parametrima koji će biti obrađeni unutar zasebnog Idejnog naftno-rudarskog projekta, kako bi se procijenio mogući utjecaj na sastavnice okoliša.
4. Nakon provedenih istražnih radova, površinu bušotinskog radnog prostora sanirati.

5. Prije početka izvođenja radova te tijekom faze građenja i korištenja budućih istražnih bušotina uspostaviti trajnu suradnju s nadležnom šumarskom službom (nadležnom šumarijom za državne šume te nadležnim tijelom za šumarstvo, lovstvo i drvenu industriju) te u suradnji s njima po potrebi provesti dodatne mjere zaštite šuma i šumarstva.
6. Prije početka izvođenja radova te tijekom faze izgradnje i korištenja budućih istražnih bušotina uspostaviti trajnu suradnju s nadležnim lovoovlaštenicima te u suradnji s njima po potrebi provesti dodatne mjere zaštite divljači i lovstva.
7. Maksimalno izbjeći postavljanje bušotinskih radnih prostora unutar Zone 1 definiranih ograničenja.
8. U suradnji s nadležnom šumarijom definirati pristupne putove gradilištima u najvećoj mogućoj mjeri koristeći postojeću i/ili planiranu infrastrukturu.
9. U slučaju potrebe za izgradnjom pristupnih putova, adekvatno sanirati novootvorene šumske rubove sadnjom vjetrobranih pojaseva autohtonih vrsta grmlja i drveća. Isto učiniti i oko bušotinskog radnog prostora ukoliko se isti formira na šumskom području.
10. Posječeno drvo što prije ukloniti iz šume, izvaditi panjeve te uspostaviti šumski red.
11. Redovito održavati tehničku ispravnost te higijenu vozila i strojeva radi sprječavanja nastanka požara i širenja invazivnih vrsta.
12. Uspostaviti suradnju s lovoovlaštenikom radi dogovora o pravovremenom izmještanju lovnogospodarskih i/ili lovnotehničkih objekata na druge lokacije, osiguravanja mira u lovištu te preusmjeravanja divljači u mirniji dio lovišta.
13. Radove nastojati izvoditi izvan reproduktivne sezone većine glavnih vrsta divljači (izvan razdoblja od ožujka do kolovoza).
14. Svako eventualno stradavanje divljači bez odlaganja prijaviti lovoovlašteniku.
15. Redovito održavati mehanizaciju i vozila.
16. Tijekom sušnih dana polijevati vodom transportne površine koje nisu asfaltirane.
17. Rasuti teret prevoziti u za to primjerenim vozilima te ga vlažiti ili prekrivati, pogotovo za vrijeme vjetrovitih dana.
18. Prilikom definiranja konačnih lokacija istražnih bušotina postupiti sukladno uputama nadležnog tijela za zaštitu kulturno-povijesne baštine. Za potrebe izbora lokacija istražnih bušotina izbjegavati građenje na arheološkom području. Ako se bušotina gradi u blizini arheološkog lokaliteta ili područja, prije svega izvršiti arheološko rekognosciranje (terenski pregled) područja koje će rezultirati pogodnim lokacijama u odnosu na nezastupljenost arheoloških nalaza. Nakon izbora lokacije postupiti sukladno daljnjim uputama nadležnog tijela za zaštitu kulturno-povijesne baštine. U fazi definiranja točnih lokacija istražnih bušotina moguće je postupiti prema predloženim mjerama, a konačna metodologija se definira sukladno koordinaciji s nadležnim tijelom za zaštitu kulturno-povijesne baštine.
19. Ograničiti kretanje teške mehanizacije prilikom građevinskih radova u cilju izbjegavanja degradiranja tla povećanim prohodom teške mehanizacije, odnosno u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeću mrežu putova.
20. Po završetku izvođenja istražnih radova i sanacije bušotinskog radnog prostora izraditi mjere rekultivacije tla ukoliko se bušotinski prostor smjesti na P2 kategoriju poljoprivrednog zemljišta.
21. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj adekvatno odložiti na za to predviđeno mjesto te ga sukladno mogućnostima, u skladu s propisima, ponovno iskoristiti. Privremeno odlaganje humusnog materijala ne planirati na P1 ili P2 poljoprivredno zemljište.

22. Ukoliko bušotina bude smještena unutar Zone 2, po završetku izvođenja istražnih radova i sanacije bušotinskog radnog prostora urediti korištenu površinu nasipavanjem zemljanog materijala kako bi se ublažili oštri rubovi, nasipi i zasjeci te sjetvom travnatih smjesa na području bušotinskog radnog prostora.

Program praćenja stanja okoliša

1. Provoditi praćenje agroekološkog stanja tla. Uzorkovanje tla provesti na i oko bušotinskog radnog prostora prije početka bilo kakvih radova radi utvrđenja zatečenog stanja kvalitete tla te nakon trajnog napuštanja istražnih bušotina u slučaju negativnosti. Uzorkovanje i agroekološku analizu tla provodit će ovlaštena osoba.
 2. Kako bi se utvrdio mogući utjecaj na vode, izraditi dva piezometra. Piezometre smjestiti na rubovima bušotinskog radnog prostora te ih koristiti za uzimanje uzoraka vode za analizu. Piezometre izvesti do dubine 25 m od površine tla (za svaku istražnu bušotinu) te vodu uzorkovati tri puta na sljedeći način:
 - prvo uzorkovanje prije izvođenje istražne bušotine,
 - drugo uzorkovanje tijekom izvedbe bušotine,
 - treće uzorkovanje nakon završenog procesa bušenja.
 3. Podzemnu vodu uzorkovanu iz piezometara ispitivati na sljedeće pokazatelje: razina vode (m), temperatura vode (°C), vidljiva otpadna tvar (-), vidljiva boja (-), primjetljiv miris (-), pH - 25°C, suhi ostatak – 105°C (mg/L), ukupna otopljena tvar – 180°C (mg/L), permanganatni indeks (mg O₂/L), Natrij (mg/L), Kalij (mg/L), magnezij (mg/L), kalcij (mg/L), cink (mg/L), kadmij (mg/L), krom (ukupni) (mg/L), mangan (mg/L), željezo (ukupno) (mg/L), željezo (dvovalentno) (mg Fe²⁺/L), živa (ukupna) - (mg/L), vodik sulfid – otopljen (mg/L), ukupna ulja i masnoće (mg/L), anionski detergentski (mg/L), neionski detergentski (mg/L), kationski detergentski (mg/L), mineralna ulja (mg/L), klorid - Cl⁻ (mg/L), bromid – Br⁻ (mg/L), sulfat – SO₄²⁻(mg/L).
- II. Za namjeravani zahvat – istražne bušotine na istražnom prostoru ugljikovodika SA-07, Sisačko-moslavačka, Bjelovarsko-bilogorska i Požeško-slavonska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Ulica kneza Branimira 71E, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Ulica kneza Branimira 71E, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonima i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

Obrazloženje

Nositelj zahvata Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Ulica kneza Branimira 71E, Zagreb, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), podnio je 22. kolovoza 2022. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražnih bušotina na istražnom prostoru ugljikovodika SA-07, Sisačko-moslavačka, Bjelovarsko-bilogorska i Požeško-slavonska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u kolovozu 2022. godine izradio, a u siječnju 2023. godine dopunio ovlaštenik Dvokut-Ecro d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije potrebne za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/136; URBROJ: 517-03-1-2-20-19 od 14. veljače 2020. godine). Voditelj izrade Elaborata je Tomislav Hriberšek, mag.geol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 10.12. *Istražne i druge duboke bušotine izuzev bušotina koje služe za ispitivanje stabilnosti tla/geotehničke istražne bušotine* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izradu sedam istražnih bušotina na istražnom prostoru ugljikovodika SA-07 na području Sisačko-moslavačke, Bjelovarsko-bilogorske i Požeško-slavonske županije.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08) na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 16. rujna 2022. godine Informacija o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražnih bušotina na istražnom prostoru ugljikovodika SA-07, Sisačko-moslavačka, Bjelovarsko-bilogorska i Požeško-slavonska županija (KLASA: UP/I-351-03/22-09/334; URBROJ: 517-05-1-1-22-2 od 9. rujna 2022. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Planirani zahvat nalazi se većinom na području Sisačko-moslavačke županije, a malim dijelom ulazi u Bjelovarsko-bilogorsku i Požeško-slavonsku županiju te obuhvaća administrativno-teritorijalna područja gradova Kutine, Popovače, Novske, Lipika i Garešnica te Općine Lipovljani. Istražni prostor ugljikovodika SA-07 ukupne je površine oko 381 km², unutar kojeg se predviđa izrada sedam istražnih bušotina koje su predmet planiranog zahvata. Veći dio površine istražnog prostora (oko 321 km²) odnosi se na sjeverni dio obuhvata unutar kojeg je predviđena izrada šest istražnih bušotina, te manji dio površine južnog dijela obuhvata (oko 60 km²) unutar kojeg je predviđena izrada jedne istražne bušotine. Točne lokacije istražnih bušotina ugljikovodika nisu definirane, no perspektivna područja izrade istih su:*

- *perspektivno područje Ludina, koje se nalazi između naselja Gornja Vlahinička i Donja Vlahinička. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Ludina su: E 509727.55 (m); N 5050318.089 (m);*
- *perspektivno područje Mramor Brdo Istok, koje obuhvaća brdovito područje sjeverno od Kutine. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Mramor Brdo Istok su: E 520738.394 (m); N 5041554.234 (m);*

- *perspektivno područje Brinjani, koje obuhvaća brdovito područje sjeveroistočno od Kutine. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Brinjani su: E 524855,89 (m); N 5039428,63 (m);*
- *perspektivno područje Vukovje, koje obuhvaća šire područje naselja Gojlo te se djelomično preklapa s perspektivnim područjem Zbjegovača. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Vukovje su: E 529291.344 (m); N 5038381.574 (m);*
- *perspektivno područje Zbjegovača obuhvaća šire područje naselja Zbjegovača, Banova Jaruga i Međurić. Preklapa se djelomično s perspektivnim područjima Vukovje i Poljana. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Zbjegovača su: E 531216.059 (m); N 5034995.36 (m);*
- *perspektivno područje Poljana obuhvaća šire područje naselja Međurić. Preklapa se djelomično s perspektivnim područjem Zbjegovača. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Poljana su: E 534147.313 (m); N 5036310.082 (m);*
- *perspektivno područje Brestača obuhvaća šire područje Grada Novske. Koordinate središta kružnice (radijusa 2 000 m) perspektivnog područja Brestača su: E 537116.579 (m); N 5022916.418 (m).*

Izrada istražnih bušotina ugljikovodika Ludina, Mramor Brdo Istok, Brinjani, Vukovje, Zbjegovača, Poljana i Brestača obuhvaća sljedeće naftno-rudarske aktivnosti:

- *uređenje bušotinskog radnog prostora (BRP), odnosno platoa odgovarajuće veličine maksimalne površine 90 x 60 m za smještaj bušačeg postrojenja;*
- *izradu kanala istražne bušotine;*
- *u slučaju negativnog ishoda ispitivanja ležišta ugljikovodika, izvedbu trajnog napuštanja kanala bušotine te saniranje bušotinskog radnog prostora;*
- *u slučaju pozitivnog ishoda ispitivanja ležišta, opremanje bušotine te svođenje bušotinskog radnog prostora (BRP) na optimalnu veličinu za pridobivanje ugljikovodika (plato dimenzija 50 x 80 m). U slučaju pozitivnog ishoda, za predmetni zahvat eksploatacije ugljikovodika potrebno je sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.*

Naftno-rudarski radovi bušenja, opremanja i ispitivanja bušotine izvodit će se u skladu s provjerenim projektom izrade bušotine. Primarni ciljevi istražnih bušotina na području zahvata izrade istražnih bušotina su pretpostavljena naftna ležišta u gornjomiocenskim pješčenjacima Široko polje i Kloštar Ivanić formacije, te naftna ležišta u donjo-srednjomiocenskoj heterogenoj Prečec formaciji. Također, primarni ciljevi su i pretpostavljena ležišta plina u pliocenskim pijescima Lonja formacije. Istražni ciljevi prepoznati su interpretacijom starijih 2D seizmičkih linija u integraciji sa novo snimljenom 3D seizmikom. Korištene su i ranije bušene istražne bušotine te uz pomoć njihovih informacija definirani su ciljevi unutar područja zahvata izrade istražnih bušotina. Podaci o šupljikavosti prikupljeni su u istražnim bušotinama na širem istražnom području, a kao srednja vrijednost pretpostavljena je šupljikavost od 22 %. Sekundarni ciljevi istražnih bušotina na području zahvata su pretpostavljena ležišta nafte u gornjopanonskim pješčenjacima Široko polje, Kloštar Ivanić i Ivanić Grad formacije. Također, u sekundarne ciljeve spada i pretpostavljeno naftno ležište u sedimentima podloge neogena. Sekundarni ciljevi također su definirani pomoću interpretacije 2D seizmičkih linija u integraciji sa snimljenom 3D seizmikom i okolnih bušotina. Prema podacima o šupljikavosti prikupljenima u istražnim bušotinama na širem istražnom području pretpostavljena je srednja vrijednost šupljikavosti od 20 %. Blizina brojnih proizvodnih/eksploatacijskih polja ugljikovodika poput Lipovljana, Jamarice, Kozarice, Janja Lipe, Mramor Brda i Volodera čini ranije spomenuta perspektivna područja i ciljeve atraktivna za buduće istražne aktivnosti. Najvažniju bazu podataka za daljnje istražne aktivnosti te definiranje portfelja prospekata čine kvalitetni 3D seizmički podaci dobiveni na akvizicijama 3D „Gojlo“ i

3D „Novska“ , te re-obrađena seizmika 3D „Sava 1 ekstenzija“. Iz definiranog portfelja prospekata u I. fazi istraživanja bit će odabrane minimalno četiri istražne bušotine. Tijekom bušenja kontinuirano će se mjeriti prisustvo plina u isplaci, to jest plinska karotaža. Osim na ciljanim intervalima, pojave plina moguće su i u plićim sedimentima, stoga je primjenu geološko-plinskog laboratorija potrebno osigurati od početka bušenja, a najkasnije nakon ugradnje uvedne kolone zaštitnih cijevi. Nadalje, tijekom izrade cjelokupnog kanala bušotine uzimat će se uzorci krhotina iz isplake u svrhu petrografske, paleontološke i geokemijske analize. Jezgrovanje i DST ispitivanja (iskušavanje) u otvorenom kanalu bušotine moguća su ukoliko će biti pokazatelja koji bi upućivali na potrebu izvođenja takvih radova. Nakon izrade kanala bušotine (Zbjegovača, Poljana, Brinjani, Vukovje i Mramor Brdo istok) dlijetom promjera 0,216 m (8 ½") i promjera 0,152 (6") operativnim geološkim programom predviđena su visokorezolutna elektrokarotažna mjerenja u otvorenom kanalu bušotine. U slučaju komercijalnog otkrića ugljikovodika te ugradnje i cementacije kolone zaštitnih cijevi 0,114 m (4 1/2") predviđena su i elektrokarotažna mjerenja u zacijevljenom kanalu bušotine u svrhu evaluacije kvalitete cementne veze u prstenastom prostoru proizvodnog niza i otvorenog kanala bušotine.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/22-09/334; URBROJ: 517-05-1-1-22-3 od 9. rujna 2022. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode, Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora i Upravi za klimatske aktivnosti Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije i Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravi za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija, Upravnom odjelu za poljoprivredu, ruralni razvoj, zaštitu okoliša i prirode Sisačko-moslavačke županije, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko-bilogorske županije te Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije.

Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Bjelovarsko-bilogorske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-04/17; URBROJ: 2103/1-21-22-2 od 27. rujna 2022. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati značajnijih negativnih utjecaja na sastavnicu okoliša, uz primjenu predloženih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvoj, zaštitu okoliša i prirode Sisačko-moslavačke županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/18; URBROJ: 2176-09-22-2 od 27. rujna 2022. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na okoliš te za isti nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu predloženih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-02/22-02/39; URBROJ: 2177-07-02/1-22-2 od 28. rujna 2022. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš te za isti nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu predloženih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-11/22-05/413; URBROJ: 517-09-1-2-2-22-4 od 12. listopada 2022. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat s vodnogospodarskog stajališta nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/22-02/355; URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 24. listopada 2022. godine) u kojem navodi da je predmetni Elaborat zaštite okoliša potrebno dopuniti ključnim podacima o utjecaju planiranog zahvata na ekološku mrežu. Uprava za klimatske aktivnosti Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/22-05/184; URBROJ: 517-04-2-1-22-2 od 29. rujna 2022. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja

na okoliš. Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-08/22-11/0068; URBROJ: 532-05-01-01-02/1-22-7 od 10. studenoga 2022. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat sa stajališta zaštite kulturne baštine nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/243; URBROJ: 525-10/591-22-2 od 11. studenoga 2022. godine) u kojem navodi da je predmetni Elaborat zaštite okoliša potrebno dopuniti ključnim podacima o ograničenjima i utjecaju planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/241; URBROJ: 525-06/198-22-4 od 8. prosinca 2022. godine) u kojem navodi da je predmetni Elaborat zaštite okoliša potrebno dopuniti ključnim podacima o ograničenjima i utjecaju planiranog zahvata na tlo i poljoprivredno zemljište. Nakon dopune Elaborata zaštite okoliša sukladno primjedbama i uputama Uprave šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede u siječnju 2023. godine, ista Uprava dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/243; URBROJ: 525-10/591-23-5 od 17. veljače 2023. godine) u kojem navodi da nije moguće očekivati značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo. Nakon dopune Elaborata zaštite okoliša sukladno primjedbama i uputama Uprave za zaštitu prirode Ministarstva u siječnju 2023. godine, ista Uprava dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/22-02/355; URBROJ: 517-10-2-2-23-5 od 21. veljače 2023. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Nakon dopune Elaborata zaštite okoliša sukladno primjedbama i uputama Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede u siječnju 2023. godine, ista Uprava dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/241; URBROJ: 525-06/198-23-6 od 27. veljače 2023. godine) u kojem navodi da provedbom planiranog zahvata neće doći do značajnijeg utjecaja na poljoprivredno tlo, uz poštivanje svih definiranih mjera zaštite tla i provedbu programa praćenja stanja okoliša.

Na planirani zahvat obraden Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Tijekom provedbe predmetnog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš definirana su (temeljem ocjene utjecaja planiranog zahvata na okoliš) prostorna ograničenja provedbe planiranog zahvata, odnosno smještaja istražnih bušotina. Prilikom određivanja prostornih ograničenja, korišten je princip „izbjegavanja“ nastanka negativnog utjecaja na okoliš na način da se bušotinski radni prostori smještaju izvan osjetljivih područja (određenih za različite sastavnice okoliša), odnosno da se utjecaj umanja u zonama s umjerenom pogodnosti.

Prostorna ograničenja su podijeljena u tri kategorije:

- Zona 1 – zona najmanje pogodnosti, odnosno zona izbjegavanja lociranja bušotinskih radnih prostora;
- Zona 2 – zona umjerene pogodnosti lociranja bušotinskih radnih prostora uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. Rješenja.
- Zona 3 – zona najbolje pogodnosti lociranja bušotinskih radnih prostora uz primjenu mjera ublažavanja predviđenih Idejnim projektom.

Ograničenja su određena sa svaku sastavnicu okoliša na koju su ograničenja mogla biti primjenjiva. Ukoliko se poštuju prostorna ograničenja navedena ovim Elaboratom ne postoje zapreke za lociranje bušotina unutar područja zahvata (na dijelovima područja zahvata gdje nema određenih

osjetljivih područja – Zona 3). Na prostoru koji je određen kao Zona 2, smještaj bušotinskih radnih prostora je moguć ako se zbog tehničko-tehnoloških razloga bušotinski radni prostori ne mogu smjestiti izvan tih zona. Za ta područja propisane su mjere ublažavanja eventualnih utjecaja. Uvjeti za ograničenje u prostoru su (mjere 2. i 3. propisane u točki I. Rješenja):

Zona 1:

Izvan područja:

- Građevinskih područja naselja;
- Poljoprivredno tlo - P1
- Zona 1 šume:
 - gustoća šumskog pokrova veća od 80 %,
 - rijetki i ugroženi stanišni tipovi od nacionalnog i europskog značaja,
 - visina stabala veća od 18 m;
- Zona 1 šume unutar perspektivnih područja:
 - šume visokog uzgojnog oblika zadnjeg i predzadnjeg dobnog razreda uređajnih razreda komercijalno vrijednih vrsta drveća (lužnjak, kitnjak, bukva, poljski jasen);
- Zone sanitarne zaštite vodocrpilišta Ravnik;
- Predviđeno za zaštitu - Zaštićeni krajolik i zona zaštite krajobraza;
- Kopneni nešumski stanišni tipovi navedeni na Popisu svih ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske (Prilog II. Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj 27/21 i 101/22);
- Zaštićena područja prirode;
- Poplavna područja 25 godišnjeg povratnog perioda (velika vjerojatnost pojavljivanja);

Na udaljenosti:

- Kulturno-povijesna baština – 250 m;
- Vodna tijela površinskih voda – 50 m.

Zona 2:

- Zona 2 šume izvan perspektivnih područja:
 - gustoća šumskog pokrova manja od 80 %,
 - visine stabala manja od 18 m,
 - ugroženi i rijetki stanišni tipovi;
- Zona 2 šume unutar perspektivnih područja:
 - mlade i srednjedobne sastojine visokog uzgojnog oblika uređajnog razreda komercijalno vrijednih vrsta drveća (lužnjak, kitnjak, bukva, poljski jasen) i ostale šume visokog uzgojnog oblika te šumske kulture;
- Poljoprivredno tlo - P2;
- Posebno vrijedne zone kulturnog krajolika, Kulturni krajolik Psunj, Osobito vrijedno područje ruralne cjeline, Osobito vrijedan predjel kulturni krajolik.

Zona 3:

Prostor u kojem nema osobito vrijednih, odnosno osjetljivih područja.

Planirani zahvat, to jest bušenje istražnih bušotina se izvodi uz kontinuirani optok bušotine radnim fluidom (isplaka). Optok se odvija u zatvorenom sustavu. Kao radni fluidi kod izvedbe bušotine koriste se isplaka na bazi vode. Pod nazivom radni fluidi za izradu bušotine podrazumijevaju se svi radni fluidi u procesu izrade i osvajanja bušotine (isplaka, otežana voda). Isplaka se sastoji od tekuće i čvrste faze. Kruta faza se najčešće sastoji od gline, krhotina stijena, oteživača i materijala za saniranje gubitaka. Tijekom izrade bušotine, hidrostatski tlak isplačnog stupca je veći od pornog tlaka u okolnim stijenama. Zbog razlike u tlakovima tekuća faza isplake (isplačni filtrat) počinje

infiltrirati u propusne i porozne stijene. U poroznim će stijenama doći do filtriranja, to jest odvajanja tekuće faze koja plitko ulazi u porozne stijene, dok će se na obodu stijena stvarati takozvani isplačni kolač, odnosno oblog, sastavljen od čvrstih čestica iz isplake. U cilju poboljšanja glinene obloge, to jest smanjenja filtracije koristi se bentonit, prirodni i sintetički polimeri i drugo. Isplačni kolač ima vrlo nisku propusnost (praktički je nepropustan) te kada se jednom formira sprječava daljnju infiltraciju isplačnog filtrata u okolnu stijenu. U sklopu bušotinskog radnog prostora, izrađuje se plato veličine 120 m² za smještaj čeličnih *sand trapa* – otvorena spremnika, svaki zapremnine oko 30 m³, za prihvatanje krutih čestica i tekuće faze nakon prolaska isplake kroz sustav za pročišćavanje. Nakon pročišćavanja isplake, preostala količina iskorištenog tehnološkog fluida predat će se ovlaštenoj osobi. Kruta faza se solidificira u predviđenim čeličnim kontejnerima te se predaje istoj ovlaštenoj osobi. Bušotinski radni prostor se izvodi na način koji će osigurati prihvatanje i transport onečišćene oborinske vode i vode iz procesa izrade bušotine (pranje i čišćenje) sustavom nepropusnih kanala do betonskog ušća bušotine, kojeg će kontinuirano prazniti ovlaštena osoba. Za pripremu isplake i cementne kaše koristit će se tehnološka voda, koja će se dopremati auto-cisternama te prihvaćati u rezervoare koji su sastavni dio opreme za bušaća postrojenja. Dio vode će se koristiti i za sanitarne potrebe. Tijekom obavljanja naftno-rudarskih radova na bušotinskim radnim prostorima neće biti otjecanja onečišćenih otpadnih voda u okolni teren. Opasni otpadni fluidi, na primjer kiseline, ne ispuštaju se nekontrolirano u okoliš, već se prihvaćaju u zatvorene metalne spremnike, pripremaju za odvoz – neutralizacijom i predaju ovlaštenoj osobi. Rukovanje kemikalijama koje se koriste u tehnološkom procesu izrade i obrade bušotina mora biti sukladno uputama za rukovanje koje izdaju njihovi proizvođači (STL), to jest predstavljaju opasnost kao zagađivači samo u slučaju nekontroliranog događaja. Uređenje prostora za smještaj spremnika goriva – površine na bušotinskim radnim prostorima služe za privremeni smještaj spremnika goriva, na propisano zbijenu podlogu postavljaju se armirane betonske ploče (talpe) posložene jedna do druge te se na navedeno pripremljenu površinu postavljaju dva čelična rešetkasta nosača na koja se poprečno postavljaju dva prenosiva dvoplošna spremnika za dizelsko gorivo, svaki zapremnine 20 m³, dok su rešetkasti nosači i rezervoari dio bušaćeg postrojenja. Kako bi se utvrdio mogući utjecaj na vodu, izradit će se dva piezometra, koji će biti smješteni na rubovima bušotinskog radnog prostora, a koristit će se za uzimanje uzoraka vode za analizu. Cijeli sustav izvođenja naftno-rudarskih radova (postrojenja i tehnologija) je projektiran i izveden na način da bude siguran za okoliš. Do mogućeg onečišćenja okoliša može doći isključivo u okolnostima nekontroliranog događaja uzrokovanog erupcijom, havarijom postrojenja/opreme te ljudskim faktorom. Izvođenjem planiranih zahvata neće doći do negativnog utjecaja niti do promjene stanja najbližih vodnih tijela površinske vode, kao ni na vodna tijela podzemne vode. Prema službenim vektorskim podacima, perspektivna područja Zbjegovača i Poljana nalaze se na području velike, srednje i male vjerojatnosti pojavljivanja poplava. Tijekom poplavnih događaja moguće se pojave nekontroliranih događaja, koje se može izbjeći pravovremenim poduzimanjem odgovarajućih mjera zaštite u vidu pridržavanja propisa i uvjeta građenja. Perspektivna područja smještena su izvan zona sanitarne zaštite izvorišta. Sustav bušaćeg postrojenja i razmjesta građevina na bušotinskom radnom prostoru projektiran je na način da se u potpunosti izbjegne bilo kakva mogućnost izljeva radnih fluida u okoliš, čime se sprječava štetan utjecaj na vode. Kako bi se izbjegao potencijalni negativan utjecaj na vode, definirana je prethodno navedena zonacija pogodnosti smještanja bušotinskih radnih prostora prema kojoj se zone sanitarne zaštite izvorišta/crpilišta, poplavna područja velike vjerojatnosti pojavljivanja te prostor 50 m (s obje strane) od površinskih vodnih tijela nalaze u Zoni 1 – zoni najmanje pogodnosti ili zoni izbjegavanja. Ukoliko se poštuju predložena ograničenja (Zona 1) isključuje se mogući utjecaj planiranog zahvata na površinske i podzemne vode, uz poštivanje i provedbu mjera predviđenih Idejnim projektom (mjera 1. propisana u točki I. Rješenja) te točaka 2. i 3. programa praćenja stanja

propisanih u točki I. Rješenja. Najznačajniji utjecaji planiranog zahvata na tlo i poljoprivredno zemljište očekuju se tijekom provođenja građevinskih radova na zahvaćenim površinama tla i poljoprivrednog zemljišta u vidu iskopa zemljanog materijala, odstranjivanja površinskog plodnog sloja tla (humusa) te zbijanja tla uzrokovano čestim prohodom teške mehanizacije (građevinskih strojeva). Navedeni negativni utjecaji očekuju se na području sedam istražnih bušotina tijekom pripreme i građenja bušotinskih radnih prostora s pripadajućom opremom, pojedinačne površine 5 400 m². Površina obuhvata, osim navedenog bušotinskog radnog prostora uključuje i moguće usjeke i nasipe (s obzirom na profil terena), pristupni put, odlaganje materijala (humusa) i parking, što može iznositi do 30 000 m², ovisno o lokaciji zahvata. S obzirom na karakteristike i trajanje zahvata, utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište bit će privremenog karaktera. U slučaju da je bušotina negativna, to jest da svojstva pretpostavljenog ležišta nisu zadovoljavajuća, provodit će se trajno napuštanje bušotine koje uključuje čišćenje okoline bušotine (uređenje radnog prostora) i omogućavanje da se zemljište upotrijebi za druge namjene (mjera 4. propisana u točki I. Rješenja). Moguća onečišćenja tla u najvećoj mjeri ovise o nekontroliranim događajima te ljudskoj pogrešci (nepostojanje ili nepridržavanje sigurnosnih postupaka). Pri rukovanju građevinskim strojevima i mehanizacijom može doći do nekontroliranog izlivanja štetnih tekućina (goriva, ulja, masti i slično) u tlo, što se može izbjeći primjenom odgovarajućih tehničkih mjera zaštite, prikladnom organizacijom radilišta, što je predviđeno Idejnim projektom, te opreznim i odgovornim rukovanjem. S obzirom na to da se bušotinski radni prostori planiraju smjestiti unutar perspektivnih područja unutar kojih se nalaze i poljoprivredne površine, postoji mogućnost da će doći do utjecaja na poljoprivredno zemljište u vidu prenamjene vrijednog (P2) i osobito poljoprivrednog zemljišta (P1) i odstranjivanja postojećih poljoprivrednih kultura. Kako bi se taj utjecaj smanjio na najmanju moguću mjeru, određena su prethodno navedena prostorna ograničenja za smještaj bušotinskih radnih prostora te su propisane odgovarajuće mjere zaštite tla i poljoprivrednog zemljišta (mjere 19. – 21. propisane u točki I. Rješenja) i program praćenja agroekološkog stanja tla (točka 1. programa praćenja stanja okoliša propisana u točki I. Rješenja). Tijekom izvođenja građevinskih radova na bušotinskim radnim prostorima mogući su negativni utjecaji na kvalitetu zraka uslijed nastajanja ispušnih plinova vozila i mehanizacije koja će se koristiti na gradilištu, povećanih količina prašine koja će nastajati tijekom izvođenja građevinskih radova te kretanja kamiona i radnih strojeva. Prašina nastaje prilikom rada transportnih sredstava, utovara i istovara te na radnim površinama. Određenim mjerama i odgovornim postupanjem (na primjer prilagođenom brzinom kretanja vozila, prskanjem rastresitih površina vodom) moguće ih je jedino ograničiti, odnosno smanjiti. Izgaranjem fosilnih goriva mehanizacije i vozila korištenih pri izvođenju radova nastaju ispušni plinovi, no s obzirom na ograničen vremenski period izvođenja radova, ne očekuju se značajne emisije onečišćujućih tvari u zrak. Tijekom izvedbe istražnih bušotina bit će postavljena baklja na kojoj će se spaliti manje količine plina. Utjecaj ovih emisija ovisi o sastavu plina, no one nisu značajne s aspekta utjecaja na kvalitetu zraka, budući da je period spaljivanja vrlo kratak. U slučaju nekomercijalnog otkrića ugljikovodika, istražna bušotina će se sanirati te će se promatrano područje vratiti u izvorno stanje. Za vrijeme sanacije doći će do negativnog utjecaja na kvalitetu zraka uslijed rada građevinskih strojeva, kao što je slučaj i tijekom građenja. Navedene emisije moguće je smanjiti određenim mjerama i odgovornim postupanjem. Sukladno navedenom, procjenjuje se da su mogući utjecaji planiranog zahvata na kvalitetu zraka niskog i zanemarivog intenziteta, uz primjenu mjera 15. – 17. propisanih u točki I. Rješenja. Ne očekuje se negativan utjecaj planiranog zahvata na klimatske promjene, kao ni negativan utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat. Imajući u vidu činjenicu da se planirani zahvat odnosi na izradu privremenih istražnih bušotina, čija faza građenja i korištenja ukupno traje do 44 dana, ne očekuje se značajniji utjecaj planiranog zahvata na krajobraz, koji je već sada pod izrazitim antropogenim utjecajima. Ukoliko se poštuju navedena prostorna ograničenja te primjeni mjera 22. propisana u točki I.

Rješenja, negativan utjecaj na krajobraz i vizualne karakteristike okolnog prostora bit će sveden na najmanju moguću mjeru. Planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na evidentiranu zaštićenu kulturno-povijesnu šireg područja lokacije zahvata, uz primjenu definiranih prostornih ograničenja pozicioniranja bušotinskih radnih prostora te primjenu mjere 18. propisane u točki I. Rješenja. Imajući u vidu da postoji mogućnost negativnog utjecaja planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo u vidu krčenja šumskih sastojina te fragmentacije postojećih lovišta, primjenom mjera 5. – 14. propisanih u točki I. Rješenja, kao i jasnim definiranjem prostornih ograničenja za pozicioniranje bušotinskih radnih prostora (što uključuje i ograničenja vezana uz šumarstvo), navedeni utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo svest će se na prihvatljivu razinu. Povećanje razine buke na lokaciji planiranog zahvata privremeno će biti uzrokovano radom građevinskih strojeva, dok će glavni utjecaj buke biti na bušotinskom radnom prostoru uzrokovano radom motora na bušaćem postrojenju i kod cementacije kolone radom agregata. Nastale emisije buke su neizbježne, privremenog karaktera i kratkotrajnog utjecaja, dominantnog na predmetnoj lokaciji i bez daljnjih, trajnih posljedica na okoliš. Nakon izvedenih radova, u daljnjem tijeku eksploatacije ugljikovodika buka na granici zone u kojoj se nalazi bušotinski radni prostor/naftno-rudarski objekt neće prelaziti dopuštene razine buke u prostoru (pri normalnom radu buka eksploatacijske bušotine iznosi oko 50 dB). Sukladno navedenom, izvedbom bušotina, ukoliko se nalaze izvan građevinskih područja naselja, ne očekuje se negativan utjecaj uslijed emisije buke. Zbrinjavanje svih nastalih vrsta otpada tijekom izgradnje i korištenja zahvata (uključujući i isplaku te preostalu količina iskorištenog tehnološkog fluida) osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada te je na taj način utjecaj od otpada sveden na minimum. S obzirom na to da u trenutno nisu precizno određene točne mikrolokacije planiranih istražnih bušotina, nije moguće odrediti konkretnu blizinu naselja i mogući utjecaj. Međutim, ono što je značajno je preklapanje granica perspektivnih područja i građevinskih područja. Lokaciju bušotina potrebno je odmaknuti od građevinskih područja naselja, što je i definirano prethodno navedenim prostornim ograničenjima. Tijekom građenja, svakodnevni život stanovništva u naseljima mogu eventualno poremetiti kretanja građevinskih strojeva i vozila. Negativan utjecaj očitovat će se u smanjenoj mogućnosti nesmetanog korištenja prometnica tijekom transporta materijala i opreme. Mehanizacijska pomagala i strojevi koji će povremeno prometovati kroz naselja usporavat će i ometati prometnu protočnost te stvarati određenu buku i zastoje. Također, mogli bi oštetiti kolnik i nanositi na njega ostatke zemlje i neisprane ostatke građevinskog materijala. Navedeni će utjecaji biti privremeni, trajat će do završetka radova te neće biti izraženi, to jest značajni. Cijeli sustav izvođenja naftno-rudarskih radova (postrojenja i tehnologija) je projektiran i izveden na način da bude siguran za okoliš. Do većeg i značajnijeg onečišćenja okoliša može doći isključivo u okolnostima nekontroliranog događaja uzrokovanog erupcijom, havarijom postrojenja/opreme te ljudskim faktorom. Za radne i bušotinske fluide te kemikalije koje se koriste tijekom izvođenja naftno-rudarskih radova, potrebno je na mjestu rada osigurati primjenu Sigurnosno tehnički listovi – STL (engl. *Material Safety Data Sheet* – MSDS) te ostale pripadajuće dokumentacije u kojoj je definiran način otklanjanja opasnosti. Sustav preventera (BOP), zajedno s ostalom opremom primjenjuje se za zatvaranje ušća bušotine i omogućavanje kontrole izbacivanja fluida prije nego dođe do eventualne erupcije. U slučaju nekontroliranog događaja, ovisno o težini posljedica, rijetko se mogu očekivati, samo u najtežim slučajevima i trajne posljedice po okoliš, već isključivo manja materijalna šteta za sanaciju posljedica nekontroliranog događaja. Po uočenom nekontroliranom događaju u najkraćem roku poduzimaju se radnje/aktivnosti kojima se onemogućuje povećanje i daljnje širenje postojećeg onečišćenja te se pristupa sanaciji onečišćenoga prostora. Također, razmještaj elemenata postrojenja te vatrogasnih sredstava i opreme tijekom izvođenja naftno-rudarskih radova mora biti izvješten i dostupan svim sudionicima radnog procesa. Izvođač radova te nositelj zahvata mora svojim internim

dokumentima propisati mjere i postupke zaštite od požara te način ponašanja za radnike koji rade na izvođenju radova te ostalih prisutnih osoba na radilištu. Prva zona opasnosti od eksplozije nalazi se jedan metar oko i iznad isplačnog bazena s vibracijskim sitom gdje dolazi do odvajanja nabušenih krhotina od isplake, jedan metar oko bušotinske glave i 1 metar oko dišnih ventila spremnika za gorivo. Druga zona opasnosti od eksplozije nalazi se 7,5 metara od osi bušotine, 4,5 metra iznad površine vrtaćeg stola, 4,5 metra od i iznad isplačnog bazena s vibracijskim sitom i bazena za pročišćavanje isplake te 2 metra oko dišnih ventila na spremnicima za gorivo. Odvođenje statičkog elektriciteta, kao i moguća atmosferska pražnjenja kao uzročnika izazivanja eksplozije, sprječava se sustavom međusobnog spajanja metalnih masa i njihovog spajanja na uzemljenje. Sva elektro oprema i uređaji koji će se nalaziti u zoni opasnosti od eksplozije na bušotinskom radnom prostoru bit će izvedeni u odgovarajućoj protueksplozijskoj zaštiti. Ukupni kumulativni utjecaj bušotina može se očitovati u privremenom zauzeću površina bušotinskih radnih prostora i emisijama tijekom istražne faze. Utjecaj istražnog bušenja je ograničenog trajanja (od 29 do 44 dana) te nakon završetka istražne faze isti prestaje i dodatno se smanjuje sanacijom bušotinskog radnog prostora te dovođenjem istog u stanje blisko prvotnom. Predmetnim postupkom ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš procijenjeno je i ocijenjeno da planirani zahvat, s obzirom na postavljena ograničenja te propisane mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš i ostale elemente prostora. S obzirom na to da su zahvati lokalni i da njihova realizacija ne zahtjeva prenamjenu velikih površina tla i poljoprivrednog zemljišta te je rad istražne bušotine vremenski ograničen, odnosno privremen, kumulativni utjecaj je zanemariv. S obzirom na vrste zahvata koji su planirani na širem području, kao i tipu planiranog zahvata (istražne bušotine) te vremensko trajanje izvođenja istražnih radova, procijenjeno je kako u blizini nema izgrađenih i planiranih objekata s kojima bi predmetni zahvat mogao kumulativno značajno negativno utjecati na okoliš ili na koje bi isti mogao imati negativan utjecaj. Zbog prirode i lokalnog karaktera planiranog zahvata te velike udaljenosti od susjednih država, ne očekuje se negativan prekogranični utjecaj na okoliš.

Planirani zahvat odnosno istražni prostor SA-07 nalazi se rubnim dijelom unutar Regionalnog parka Moslavačka gora, područja zaštićenog temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode. Sva perspektivna područja koja su predmet ovog zahvata nalaze se izvan zaštićenih područja. Izvođenjem radova izgradnje bušotina s bušotinskim radnim prostorom doći će do prenamjene staništa na području obuhvata samih bušotina. Obuhvat zahvata u prostoru za smještaj bušotinskog radnog prostora zahvaća površinu oko 0,54 ha. S obzirom na to da se zahvatom planira izvedba sedam istražnih bušotina ukupne površine oko 3,78 ha, a većinu perspektivnih područja čine staništa koja su pod utjecajem čovjeka (tek manji dio staništa potpada pod šumska staništa i staništa kao što su kopnene vode i travnjaci), radi se o utjecaju koji nije značajan. Uzimajući u obzir izvršenu analizu potencijalnih utjecaja na sastavnice okoliša (izuzev ekološke mreže), planirani zahvat neće imati značajnijih negativnih utjecaja na bioraznolikost.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) perspektivno područje Zbjegovača i Poljana se djelomično nalaze unutar područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001216 *Ilova*. Perspektivno područje Poljana se nalazi djelomično unutar područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000010 *Poilovlje s ribnjacima*, dok se perspektivna područja Zbjegovača, Brinjani, Mramorno Brdo Istok i Vukoje nalaze djelomično unutar POP-a HR1000004 *Donja Posavina*. POP područja su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas – SPA) prvotno potvrđena 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13). Ciljevi očuvanja za POP područja propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20 i 38/20). Navedeni POVS je kao područje od značaja za Zajednicu objavljen u Provedbenoj odluci

komisije (EU) 2022/231 od 16. veljače 2022. godine o donošenju petnaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju. Predmetni POVS prvotno je potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. godine o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine. Ciljevi očuvanja za navedeno POVS područje dostupni su na internetskim stranicama stranici Ministarstva:

- https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdz/AADuvuru1itHSGC_msqFFMAMa?dl=0.

Ciljne vrste POP-a HR1000004 *Donja Posavina* su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), mala prutka (*Actitis hypoleucos*), vodomar (*Alcedo atthis*), patka kreketaljka (*Anas strepera*), orao klokotaš (*Aquila clanga*), orao kliktaš (*Aquila pomarina*), čaplja danguba (*Ardea purpurea*), žuta čaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), velika bijela čaplja (*Casmerodius albus*), bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida*), crna čigra (*Chlidonias niger*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), sirijski djetlić (*Dendrocopos syriacus*), crna žuna (*Dryocopus martius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), šljuka kokošica (*Gallinago gallinago*), ždral (*Grus grus*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), crna lunja (*Milvus migrans*), patka gogoljica (*Netta rufina*), veliki pozviždač (*Numenius arquata*), gak (*Nycticorax nycticorax*), bukoč (*Pandion haliaetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmaeus*), pršljivac (*Philomachus pugnax*), siva žuna (*Picus canus*), žličarka (*Platalea leucorodia*), crnogri gnjurac (*Podiceps nigricollis*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), mala štijoka (*Porzana pusilla*), bregunica (*Riparia riparia*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*), prutka migavica (*Tringa glareola*) te značajne negniježdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka *Anas acuta*, patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, patka kreketaljka *Anas strepera*, lisasta guska *Anser albifrons*, siva guska *Anser anser*, guska glogovnjača *Anser fabalis*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago*, crnorepa muljača *Limosa limosa*, patka gogoljica *Netta rufina*, kokošica *Rallus aquaticus*, crna prutka *Tringa erythropus*, krivokljuna prutka *Tringa nebularia*, crvenonoga prutka *Tringa totanus*, vivak *Vanellus vanellus*, veliki pozviždač *Numenius arquata*). Ciljne vrste očuvanja područja POP HR1000010 *Poilovlje s ribnjacima* su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), vodomar (*Alcedo atthis*), patka kreketaljka (*Anas strepera*), orao kliktaš (*Aquila pomarina*), čaplja danguba (*Ardea purpurea*), žuta čaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), bukavac (*Botaurus stellaris*), velika bijela čaplja (*Casmerodius albus*), bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida*), crna čigra (*Chlidonias niger*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocops medius*), sirijski djetlić (*Dendrocopos syriacus*), crna žuna (*Dryocopus martius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), modrovoljka (*Luscinia svecica*), crna lunja (*Milvus migrans*), veliki pozviždač (*Numenius arquata*), gak (*Nycticorax nycticorax*), bukoč (*Pandion haliaetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), pršljivac (*Philomachus pugnax*), siva žuna (*Picus canus*), žličarka (*Platalea leucorodia*), crnogri gnjurac (*Podiceps nigricollis*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), crvenokljuna čigra (*Sterna hirundo*), prutka migavica (*Tringa glareola*) i značajne negniježdeće (selidbene) populacija ptica (patka lastarka

Anas acuta, patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, patka kreketaljka *Anas strepera*, siva guska *Anser anser*, guska glogovnjača *Anser fabalis*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago*, crnorepa muljača *Limosa limosa*, patka gogoljica *Netta rufina*, kokošica *Rallus aquaticus*, crna prutka *Tringa erythropus*, krivokljuna prutka *Tringa nebularia*, crvenonoga prutka *Tringa totanus*, vivak *Vanellus vanellus*, veliki pozviždač *Numenius arquata*). Ciljne vrste POVS-a HR2001216 Ilova su: crveni mukač (*Bombina bombina*), dabar (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladkovi*), zlatni vijun (*Sabanejewia balcanica*), bolen (*Aspius aspius*), bjeloperajna krkuša (*Romanogobio vladkovi*) i gavčica (*Rhodeus amarus*). S obzirom na to da planirani zahvat neće zadirati u tok rijeke Ilove, neće doći do zauzeća pogodnih staništa za ciljne vrste POVS-a HR2001216 Ilova. Lokacija planiranog zahvata nalazi se unutar POP područja HR1000010 *Poiloglje s ribnjacima* i HR1000004 *Donja Posavina*. Kako se radi o jednoj bušotini unutar POP-a HR1000010 *Poiloglje s ribnjacima* te četiri bušotine unutar POP-a HR1000004 *Donja Posavina*, a navedene bušotine zauzimaju površinu oko 0,54 ha, provedbom planiranog zahvata doći će do malog zauzeća površina unutar navedenih POP područja. S obzirom na to da su pogodna staništa za ciljne vrste navedenih POP područja široko rasprostranjena unutar POP-a HR1000010 *Poiloglje s ribnjacima* i POP-a HR1000004 *Donja Posavina*, radi se o utjecaju koji nije značajan. S obzirom na sve navedeno, mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata (samostalnih i kumulativnih) na ciljne vrste, odnosno ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenih područja ekološke mreže može se isključiti te stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije (Elaborata zaštite okoliša) i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. izreke ovog rješenja te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovog rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovog rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Vermilion Zagreb Exploration d.o.o., Ulica kneza Branimira 71E, 10000 Zagreb (**R! s povratnicom!**)